

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

“KELISHILDI”

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar

vazirligi _____

“ ____ ” _____ 2023 yil

“TASDIQLAYMAN”

Urganch davlat universiteti rektori

_____ B.Abdullayev

_____ 2023 yil

KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI

61010300 – Sport faoliyati (Dzyudo) ta'lim yo'nalishi
uchun

Urganch – 2023

Dastur Urganch davlat universiteti o'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan. 2023 yil 19-aprel 4-sonli majlis bayoni.

Tuzuvchilar:

UrDU "Sport faoliyati" kafedrası mudiri: p.f.n., dotsent, F.T.Masharipov

UrDU "Jismoniy madaniyat" fakulteti dekani: p.f.n., dotsent S.U.Ko'palov

UrDU "Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri: p.f.b.f.d. (PhD) Z.T.Sherov

UrDU "Sport faoliyati" kafedrası dotsenti: B.J.Yadgarov

UrDU "Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi kafedrası o'qituvchisi: p.f.b.f.d. (PhD) J.Sh.Jammatov

Taqrizchilar:

UrDU "Sport faoliyati" kafedrası professori: M.M.Raximov

UzMU Taekvondo va sport faoliyati kafedrası mudiri prof: I.B.Aliev

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Urganch davlat universiteti 61010300-Sport faoliyati (Dzyudo) ta’lim yo’nalishi yo‘nalishi bo‘yicha 2023-2024 o‘quv yili qabuli uchun abuturentlardan qabul qilinadigan ijodiy (kasbiy) imtihonlarning me‘yoriy talabalari, baholash mezonlari hamda o‘tkazish tartibi

KIRISH

Jamiyatimizda sog‘lom turmush tarzini shakillantirish, aholining, ayniqsa yosh avlodning jismoniy tarbiya va ommaviy sport bilan muntazam shug‘ullanishi uchun zamon talablariga mos shart-sharoitlar yaratish, sport musobaqalari orqali yoshlarga o‘z irodasi, kuchi va imkoniyatlariga bo‘lgan ishonchni mustax-kamlash, mardlik va vatanparvarlik, ona Vatanga sadoqat tuyg‘ularini kamol topish, shuningdek, yoshlar orasidan iqtidorli sportchilarni saralab olish ishlarini tizimli tashkillashtirish hamda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirishga yo‘naltirilgan keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Mamlakatimizda mazkur soha rivojiga qaratilgan qator me‘yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilingan va jadallikda hayotga tatbiq etib kelinmoqda. Jumladan, O‘zbekiston Respublikasining “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi Qonuni va “Ta’lim” to‘g‘risidagi Qonunlari, hamda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi PQ – 2909-sonli “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori, 2017 yil 27 iyuldagi PQ – 3151-sonli “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarning ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2020-yil, 24 yanvardagi “O‘zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 5924-sonli Farmoni, 2021-yil 5 noyabrdagi “Sport ta’limi tizimini tubdan takomil-lashtirish orqali Olimpiya va Paralimpiya sport turlari bo‘yicha sportchilar zaxirasini shakllantirish sifatini yanada oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ – 5279-son Qarori va 2022 yil 15 iyundagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Davlat oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga qabul qilish jarayonlarini tashkil etish to‘g‘risidagi” PQ-279-son Qarorlari shular jumlasidandir.

Ushbu dastur O‘zbekiston Davlat jismoniy tarbiya va sport universitetining Kengashida ko‘rib chiqilgan kasbiy imtihonlar dasturi va baholash me‘zonlari asosida tuzilgan.

Dastur Urganch davlat universitetining 61010300-Sport faoliyati (faoliyat turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalish bo‘yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi umumiy o‘rta va o‘rta maxsus kasb-hunar ta’limi (BO‘SM, OZIMI) jismoniy tarbiya va sport dasturlari asosida tuzilgan, abituriyentlarning jismoniy mashqlari bajarishdagi amaliy harakat ko‘nikma va malakalarini baholashga mo‘ljallangan.

Dasturning maqsadi va vazifalari

Dasturning asosiy maqsadi – abituriyentlarning jismoniy tarbiya fanidan egallagan bilim, ko‘nikma va malakalari (umumiy va maxsus jismoniy (texnik) tayyorgarlik) holati darajasini belgilangan mezonlar asosida aniqlash hamda baholashdan iboratdir.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2017 yil 20 iyundagi 393-sonli Qarori bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim

muassasalarining bakalavriyatiga talabalarni qabul qilish tartibi va qoidalari to'g'risida"gi Nizomga muvofiq 2023/2024 o'quv yilida Urganch davlat universitetiga 61010300 – Sport faoliyati (**Dzyudo**) ta'lim yo'nalishi bo'yicha qabul e'lon qilingan.

Yuqoridagi ta'lim yo'nalishidan ya'ni sport faoliyati (faoliyat yo'nalishlari bo'yicha) bo'yicha ko'p ballik baholash tizimi asosida kasbiy (ijodiy) imtihonlar o'tkaziladi (sport turlari bo'yicha me'yoriy talablar va baholash mezonlari ilova qilinadi).

Abiturentlar tanlangan sport turidan kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshira-dilar. Ijobiy (kasbiy) imtihonlarni o'tkazishda har bir abituriyentdan o'z qobiliyatini yuqori darajada namoyon qilishiga imkoniyat yaratiladi. Sport turlari bo'yicha ijobiy (kasbiy) imtihon ballarining maksimal yig'indisi (summasi) sinov natijalariga ko'ra (umumiy jismoniy tayyorgarlik va maxsus jismoniy tayyorgarlik bo'yicha) – 156 ballni tashkil etadi.

Tanlangan sport turi bo'yicha me'yoriy talablar sport turlarining xususiyat-lariga oid mashqlardan tuzilgan.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish tartibi

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish maxsus ishlab chiqilgan me'yorlarni qabul qilishdan iborat. Imtihonning har bir qismini topshirish yuqori jismoniy yuklama (nagruzka) va emonsional zo'riqishni talab etadi. Shuni hisobga olgan holda abiturentlarga qulaylik va o'z imkoniyatlarini yuqori darajada namoyon qilishlari uchun imkoniyat yaratish maqsadida ijobiy imtihonlar guruhlarga bo'lingan holda o'tkaziladi hamda bir necha imkoniyatning eng yaxshi natijasi tanlab olinadi.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlar quyidagi tartibda o'tkaziladi:

a) abiturentning guruh ro'yxati va pasporti tekshirilgandan so'ng u imtihon topshirish uchun taklif qilinadi;

b) har bir abiturent tanlangan sport turi talablariga mos ravishda sport kiyimida bo'lishi lozim;

v) predmet komissiyasi raisi va imtihon qabul qiluvchilar abiturentlarga imtihonlarni topshirish tartibi va qoidalarini tushuntiradilar;

g) har bir abiturentga sport kiyimini kiyish, chigal yozdi mashqlari (razminka) bajarish va imtihon topshirishga tayyorlanish uchun vaqt beriladi;

d) har bir me'yor topshirilganidan so'ng abiturent tomonidan ko'rsatilgan natija va unga qo'yilgan tegishli (baholash mezonlariga muvofiq ravishda) ball e'lon qilinadi;

e) barcha me'yorlar qabul qilinganidan so'ng abiturentlarga kasbiy (ijodiy) imtihonda to'plangan umumiy ballari e'lon qilinadi;

j) kasbiy (ijodiy) imtihonlarni qayta topshirishga ruxsat etilmaydi;

z) kasbiy (ijodiy) imtihonlarga kechikib kelgan yoki uning birida ishtirok etmagan abiturentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshirishga qo'yilmaydi.

Hujjat topshirgan abiturentlar sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha) kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshiradilar. Sport faoliyati (xotin qizlar sportini rivojlantirish) yo'nalishi bo'yicha hujjat topshirgan abiturentlar ayollarga mo'ljallangan sport faoliyati turlaridan kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshiradilar.

**Umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha erkaklar va ayollar uchun 1000 va
800 metrga yugurish qobiliyatini aniqlash bo'yicha kasbiy (ijodiy)
imtihonning baholash
MEZONLARI**

Maksimal ball – 63				
Erkaklar			Ayollar	
1000 m (daq,s.)			800 m (daq,s.)	
	Natija	Ballar	Natija	Ballar
1.	2:53.00	63	2:53.00	63
2.	2:53.50	62	2:53.50	62
3.	2:54.00	61	2:54.00	61
4.	2:54.50	60	2:54.50	60
5.	2:55.00	59	2:55.00	59
6.	2:55.50	58	2:55.50	58
7.	2:56.00	57	2:56.00	57
8.	2:56.50	56	2:56.50	56
9.	2:57.00	55	2:57.00	55
10.	2:57.50	54	2:57.50	54
11.	2:58.00	53	2:58.00	53
12.	2:58.50	52	2:58.50	52
13.	2:59.00	51	2:59.00	51
14.	2:59.50	50	2:59.50	50
15.	3:00.00	49	3:00.00	49
16.	3:00.50	48	3:00.50	48
17.	3:01.00	47	3:01.00	47
18.	3:01.50	46	3:01.50	46
19.	3:02.00	45	3:02.00	45
20.	3:02.50	44	3:02.50	44
21.	3:03.00	43	3:03.00	43
22.	3:03.50	42	3:03.50	42
23.	3:04.00	41	3:04.00	41
24.	3:04.50	40	3:04.50	40
25.	3:05.00	39	3:05.00	39
26.	3:05.50	38	3:05.50	38
27.	3:06.00	37	3:06.00	37
28.	3:06.50	36	3:06.50	36
29.	3:07.00	35	3:07.00	35
30.	3:07.50	34	3:07.50	34
31.	3:08.00	33	3:08.00	33
32.	3:08.50	32	3:08.50	32
33.	3:09.00	31	3:09.00	31
34.	3:09.50	30	3:09.50	30
35.	3:10.00	29	3:10.00	29
36.	3:10.50	28	3:10.50	28
37.	3:11.00	27	3:11.00	27
38.	3:11.50	26	3:11.50	26

39.	3:12.00	25	3:12.00	25
40.	3:12.50	24	3:12.50	24
41.	3:13.00	23	3:13.00	23
42.	3:13.50	22	3:13.50	22
43.	3:14.00	21	3:14.00	21
44.	3:14.50	20	3:14.50	20
45.	3:15.00	19	3:15.00	19
46.	3:15.50	18	3:15.50	18
47.	3:16.00	17	3:16.00	17
48.	3:16.50	16	3:16.50	16
49.	3:17.00	15	3:17.00	15
50.	3:17.50	14	3:17.50	14
51.	3:18.00	13	3:18.00	13
52.	3:18.50	12	3:18.50	12
53.	3:19.00	11	3:19.00	11
54.	3:19.50	10	3:19.50	10
55.	3:20.00	9	3:20.00	9
56.	3:20.50	8	3:20.50	8
57.	3:21.00	7	3:21.00	7
58.	3:21.50	6	3:21.50	6
59.	3:22.00	5	3:22.00	5
60.	3:22.50	4	3:22.50	4
61.	3:23.00	3	3:23.00	3
62.	3:23.50	2	3:23.50	2
63.	3:24.00	1	3:24.00	1
	3:24.01 va undan ko'p	0	3:24.01 va undan ko'p	0

**DZYUDO BO'YICHA IXTISOSLIK VA MAXSUS JISMONIY TAYYORGARLIK BO'YICHA KIRISH IMTIXONLARINING
ME'YORIY TALABLARI VA BAHOLASH MEZONLARI** (erkaklar va ayollar uchun)

(maksimal – 93 ball)

<i>Nº</i>	<i>Normativlar</i>	<i>Ballar</i>				
		6-4,6	4,5-3,1	3-1,6	1,5-0,1	0
1.	Yiqilishlar: Ukemi (Yiqilish usullari) (6 ball)	Baland sakrash, erga yumshoq tushish, xarakat texnik jixatdan to'g'ri va aniq bajarildi.	Sakrash etarlicha baland emas, bosh erga tekkan xolda yiqilish.	Yon tomonlarga yiqilish. Bel bilan gilamga urilish.	Xarakat texnik jixatdan noto'g'ri bajarildi.	Texnik xarakatlar bajarilmadi
2.	Shintai (Muvozanat saqlagan holda harakatlanish) (4 ball)	Baland sakrash, erga yumshoq tushish, xarakat texnik jixatdan to'g'ri va aniq bajarildi.	Sakrash etarlicha baland emas, bosh erga tekkan xolda yiqilish.	Yon tomonlarga yiqilish. Bel bilan gilamga urilish.	Xarakat texnik jixatdan noto'g'ri bajarildi.	Texnik xarakatlar bajarilmadi
3.	Yiqitishlar: Okuri-ashi-harai (raqibni yurgizgan holatda yondan ilib tashlash) (6 ball)	Yaxshi ushlagan holda tez harakat bilan to'xtamasdan, raqibning muvozanatidan foydalanib bajarildi.	Yaxshi ushlash bilan o'rtacha sur'atda bajarildi.	Bo'sh ushlash bilan o'rtacha sur'atda bajarildi. Raqibning muvozanatidan foydalanilmadi.	Texnik harakatlar axamiyatli xatolar bilan bajarildi.	Texnik harakatlar bajarilmadi
4.	Uki-otoshi (muvozanatdan chiqarib oldiga tashlash) (6 ball)					0

		Yaxshi ushlagan holda tez harakat bilan to'xtamasdan, raqibning muvozanatidan foydalanib bajarildi.	Yaxshi ushlash bilan o'rtacha sur'atda bajarildi.	Bo'sh ushlash bilan o'rtacha sur'atda bajarildi. Raqibning muvozanatidan foydalanilmadi.	Texnik harakatlar ahamiyatli xatolar bilan bajarildi.	Texnik harakatlar bajarilmadi
5.	Nage-vadza: Uchi-mata (Chap tomonga tashlash) (raqib oyoqlari orasidan oyoq bilan ko'tarib tashlash) (9 ball)	9-6,8 Tashlash yaxshi ushlash bilan, yuqori sur'atda katta amplituda bilan bajarildi.	6,7-4,5 Tashlash yaxshi ushlash bilan, lekin kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	4,4-2,2 Tashlash bo'sh ushlash va kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	2,1-0,1 Texnik harakatlar ahamiyatli xatolar bilan bajarildi.	0 Texnik harakatlar bajarilmadi.
6.	Uchi-makikomi (qo'ldan ushlagan holda aylanib yelkadan oshirib tashlash) (9 ball)	9-6,8 Tashlash yaxshi ushlash bilan, yuqori sur'atda katta amplituda bilan bajarildi.	6,7-4,5 Tashlash yaxshi ushlash bilan, lekin kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	4,4-2,2 Tashlash bo'sh ushlash va kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	2,1-0,1 Texnik harakatlar ahamiyatli xatolar bilan bajarildi.	0 Texnik harakatlar bajarilmadi.
7.	Sumi-gaeshi (qo'l va yelkadan ushlab oyoq bilan bosh ustidan oshirib tashlash) (9 ball)	9-6,8 Tashlash yaxshi ushlash bilan, yuqori sur'atda katta amplituda bilan bajarildi.	6,7-4,5 Tashlash yaxshi ushlash bilan, lekin kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	4,4-2,2 Tashlash bo'sh ushlash va kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	2,1-0,1 Texnik harakatlar ahamiyatli xatolar bilan bajarildi.	0 Texnik harakatlar bajarilmadi.
8.	O-gruma (buralgan holatda oyoqlar bilan oldidan chalib tashlash) (9 ball)	9-6,8 Tashlash yaxshi ushlash bilan, yuqori sur'atda katta amplituda bilan bajarildi.	6,7-4,5 Tashlash yaxshi ushlash bilan, lekin kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	4,4-2,2 Tashlash bo'sh ushlash va kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o'rtacha sur'atda.	2,1-0,1 Texnik harakatlar ahamiyatli xatolar bilan bajarildi.	0 Texnik harakatlar bajarilmadi.
9.		9-6,8	6,7-4,5	4,4-2,2	2,1-0,1	0

	O-osoto-gruma (ikki oyoqadan orqaga qaytarib tashlash) (9 ball)	Tashlash yaxshi ushlab bilan, yuqori sur'atda katta amplituda bilan bajarildi.	Tashlash yaxshi ushlab bilan, lekin kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o`rtacha sur'atda.	Tashlash bo'sh ushlab va kichik amplituda bilan bajarildi. Kurashchi harakatlari o`rtacha sur'atda.	Texnik harakatlar axamiyatli xatolar bilan bajarildi.	Texnik harakatlar bajarilmadi.
10.	Ne-vaza: Ude-hishigi-sankaku-gatame (oyoq va qo'l bilan boshni ushlagan holatda tirsakka og'ritish usuli) (10 ball)	10-7,6 Yaxshi ushlab bilan oyoqlarni harakatlantirib bajarildi. Harakat to'xtovsiz aniq va tez sur'atda bajarildi	7,5-5,1 Yaxshi ushlab bilan oyoqlarni harakatlantirgan holda bajarildi. Harakatlar o`rtacha tezlikda.	5-2,6 Bo'sh ushlab bilan va oyoqlarni sust xarakatlantirgan holda bajarildi. Kurashchi harakatlari o`rtacha sur'atda.	2,5-0,1 Texnik harakatlar axamiyatli xatolar bilan bajarildi.	0 Texnik harakatlar bajarilmadi.
11.	Katame-vaza. Kesa-gatame, yoko-shiho-gatame, kami-shiho-gatame, tate-shiho-gatame (ushlab usullari) (yontomandan ushlab, oyoq orasiga va boshidan ushlab, bosh tomondan ushlab, ustidan ushlab) (16 ball)	16-12,1 Xarakat texnik jixatdan to'g'ri, xarakat (kuch) gavdaning ma'lum bir qismiga jamlash bilan bajarildi.	12-8,1 Xarakat texnik jixatdan to'g'ri, gavdaning ma'lum qismlarida axamiyatsiz xarakatlar bilan bajarildi.	8-4,1 Xarakat xatolar bilan bajarildi, kuch noto'g'ri yo'naltirildi.	4-0,1 Xarakat texnik jixatdan noto'g'ri bajarildi	0 Texnik xarakatlar bajarilmadi.

Izox: Sportchi bajargan texnik usullarning sifatiga, ushlab holatlariga, usulni bajarganda raqibining yiqilish amplitudasiga, hamda texnik usulning tugallanishlariga qarab

oraliq ballar qo'yiladi. Texnik usullar oddiydan murakkabga qarab bajariladi, shundan kelib chiqib xar bir notog'ri xarakatlarga birinchi, uchinchi va to'rtinchi blokdagi usullar uchun 1,5 ballgacha ikkinchi blokdagi usullar uchun 1 ballgacha, beshichi va to'qqizinchi blokdagi usullar uchun 2,3 ballgacha, o'ninchi blokdagi usullar uchun 2,5 ballgacha, o'n birinchi blokdagi usullar uchun 4 ballgacha olinadi.

*Agar ko'rsatkichlar belgilangan me'yorlar oralig'ida bo'lsa, abiturent xisobiga xal etiladi.

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar ijodiy imtihon natijalari bo'yicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga imtihon natijalari e'lon qilingandan so'ng 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmuni faqat o'zlarining to'plagan ballari yuzasidan bo'lsa qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi a'zolari oliy ta'lim muassasasi rektori buyrug'i bilan tasdiqlanadi.

